

TEORIA PRAWA

POJĘCIA I ZWROTY ŁACIŃSKIE

1. a posteriori – z następstwa, w drodze indukcji
2. a priori – bez względu na fakty czy argumenty (wnioskować z „góry”)
3. analogia iuris – analogia z prawa
4. analogia legis – analogia z ustawy
5. argumentum a contrario – uzasadnienie (twierdzenie, dowód) z przeciwieństwa
6. argumentum a maiori ad minus – wnioskowanie z większego o mniejszym
7. argumentum a minori ad maius – wnioskowanie z mniejszego o większym
8. argumentum ad personam – argument odnoszący się do osoby (argument osobisty)
9. argumentum ex (a) silentio – argument z milczenia
10. clausula generalis – klauzula generalna
11. communis opinio – powszechny pogląd, powszechna opinia
12. condicio sine qua non – warunek nieodzowny; warunek bez którego nie może zaistnieć dana czynność
13. de facto – faktycznie, istotnie, w istocie, w rzeczywistości, w praktyce
14. de lege ferenda – co do przyszłego unormowania, co do prawa postulowanego (o ustawie, która ma być uchwalona)
15. de lege lata – z punktu widzenia prawa obowiązującego, (o ustawie obowiązującej)
16. desuetudo – utrata mocy obowiązującej aktu prawnego wskutek jego długotrwałego niestosowania lub nieprzestrzegania
17. fictio iuris – fikcja prawna
18. fontes iuris cognoscendi – źródła poznania prawa
19. fontes iuris oriundi – źródła powstania (tworzenia) prawa
20. in abstracto – w oderwaniu od konkretnej sytuacji, ogólnie, abstrakcyjnie
21. lege non distinguente – ustawa nie czyni różnicowania
22. lex generalis – ustawa ogólna
23. lex imperfecta – norma prawna pozbawiona jakiegokolwiek sankcji
24. lex minus quam perfecta – to norma prawna opatrzona sankcją represyjną (karną)
25. lex perfecta – to norma prawna opatrzona sankcją nieważności
26. lex plus quam perfecta – to norma prawna opatrzona sankcją represyjną (karną) oraz sankcją nieważności
27. lex specialis – ustawa specjalna, przepis szczególny
28. per analogiam – przez podobieństwo, analogię
29. praesumptio iuris ac de iure – domniemanie niedopuszczające przeciwdowodu
30. praesumptio iuris tantum – domniemanie możliwe do obalenia
31. reductio ad absurdum – sprowadzenie rozumowania do niedorzeczności